

17.3.2026

Dnrot 959/03.04.04.04.09/2024

960/03.04.04.04.09/2024

1055/03.04.04.04.09/2024

1056/03.04.04.04.09/2024

Asia Hyvinvointialueasioita koskevat valitukset

Valittajat 1) Sari Huuskonen
2) Reisjärven kunta

Päätökset, joista valitetaan

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus 28.5.2024 § 247

Toimialuejohtaja on 26.4.2024 (nro 11/2024) päättänyt, että ikäihmisten palvelujen toimialueen Oulun eteläisen alueen lähi- ja aluepalvelujen arviointi- ja kuntoutusyksikkö palvelut -vastuualueen Arviida-vastuuyksikkö lakkautetaan 1.6.2024 alkaen.

Aluehallitus on valituksenalaisella päätöksellä hylännyt Huuskosen tekemän oikaisuvaatimuksen.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus 28.5.2024 § 248

Aluehallitus on valituksenalaisella päätöksellä hylännyt Reisjärven kunnan edellä mainitusta toimialuejohtajan 26.4.2024 tekemästä päätöksestä numero 11/2024 tekemän oikaisuvaatimuksen.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus 28.5.2024 § 250

Toimialuejohtaja on 26.4.2024 (nro 15/2024) päättänyt, että ikäihmisten palvelujen toimialueen Oulun eteläisen alueen lähi- ja aluepalvelujen ympärivuorokautisen asumisen palvelut vastuualueen Honkalinna -vastuuyksikkö lakkautetaan 1.7.2024 alkaen.

Aluehallitus on valituksenalaisella päätöksellä hylännyt Huuskosen tekemän oikaisuvaatimuksen.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus 28.5.2024 § 251

Aluehallitus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt Reisjärven kunnan edellä mainitusta toimialuejohtajan 26.4.2024 tekemästä päätöksestä numero 15/2024 tekemän oikaisuvaatimuksen.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1) Huuskonen on vaatinut, että aluehallituksen 28.5.2024 §:ien 247 ja 250 kohdalla tekemät päätökset kumotaan ja asiat palautetaan uudelleen valmisteluun.

2) Reisjärven kunta on vaatinut, että toimialuejohtajan päätökset 26.4.2024 nro 11/2024 ja 15/2024 sekä aluehallituksen 28.5.2024 §:ien 248 ja 251 kohdalla tekemät päätökset kumotaan.

Huuskonen on esittänyt valituksissaan, että palvelustrategiaa ja palveluverkkoa koskevien päätösten valmisteluun on osallistunut esteellisiä kunnanhallitusten jäseniä, jotka ovat vaikuttaneet eri toimipisteiden toimintojen supistamiseen tai lakkauttamispäätöksiin päätösprosessin eri käsittelyvaiheissa.

Tulevaisuuslautakunnan ja aluehallituksen jäsenillä ja varajäsenillä, jotka ovat kunnanhallitusten jäseniä, voidaan katsoa olevan intressi pyrkiä säilyttämään sosiaali- ja terveyspalvelut oman kunnan alueella.

Huuskosen ja Reisjärven kunnan valitusten mukaan päätöksen tehnyt viranhaltija on ylittänyt toimivaltansa. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 34 §:n 5 momentin 1 ja 6 kohdan mukaan toimialuejohtaja johtaa toimintaa ja vastaa sen toiminnasta ja taloudesta sekä päättää vastualueen jakaantumisesta vastuuyksiköihin palvelualuejohtajan esityksestä. Hallintosäännössä tulisi selkeästi kuvata toimialuejohtajan vastuut. Kokonaisten palveluyksiköiden lakkauttaminen yksittäisen viranhaltijan päätöksellä ei ole hyvän hallinnon mukaista ja asettaa kyseenalaiseksi alueen kuntalaisten yhdenvertaisuuden ja demokratian toteutumisen. Laajan toimivallan taustalla on esteellisyyksien välttäminen päätöksenteossa. Päätäntävallan tulisi olla tehtävään valituilla luottamushenkilöillä, jotka edustavat laajasti alueen asukkaita.

Yksiköiden lakkauttamispäätökset ovat ristiriidassa sosiaalihuoltolain ja sosiaalihuollon asiakaslain kanssa. Sosiaalihuollon asiakaslaki edellyttää asiakkaan edun mukaisia ratkaisuja palvelun järjestämistavan ja palvelun sisällön osalta. Sosiaalihuoltolain mukaisesti asiakkaan etua arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, miten eri toimintatavat ja ratkaisut parhaiten turvaavat muun muassa asiakkaan ja hänen läheistensä hyvinvoinnin, läheiset ja jatkuvat ihmissuhteet ja mahdollisuuden osallistumiseen ja vaikuttamiseen omissa asioissa. Kuntaan jäävät palvelut eivät ole riittäviä kuntatasolla asukkaiden näkökulmasta. Asumispalvelut tulee järjestää asiakkaan yksilöllisten tarpeiden ja hänen etunsa mukaisesti. Asiakkaan mielipiteille ja toiveille on sosiaalihuollon asiakaslain ja korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytännön nojalla annettava erityistä merkitystä päätettäessä

palveluasumisen järjestämistavasta. Omaiset ovat esittäneet vetoomuksensa Honkalinnan säilymisestä. Prosessissa asiakkaat on unohdettu eikä heidän toiveitaan ja odotuksiaan ole selvitetty.

Arviidan ja Honkalinnan lakkauttamista koskevissa päätöksissä ei ole huomioitu väestön tarpeita, eivätkä palvelut ole lähellä asiakkaita. Palveluiden siirto eriarvoistaa asiakkaiden lisäksi myös omaisia, joiden mahdollisuudet vierailla kauempana ovat rajalliset muun muassa julkisen liikenteen puuttumisen vuoksi. Arviidan ja Honkalinnan lakkauttamisen myötä esteettömyys ja saavutettavuus heikkenee reisiräjäisille asiakkaille. Aasukat asetetaan eriarvoiseen asemaan suhteessa muiden kuntien asukkaisiin terveydentilansa puolesta. Arviidan lakkauttaminen eriarvoistaa myös omaishoitajat, ja kunnasta poistuvat laitostasoiset saattohoitopaikat kokonaan. Päätöksillä rikotaan asiakkaan itsemääräämisoikeuksia ja perustuslain 6 §:ää.

Asian käsittely ja selvittäminen

Aluehallitus on lausunnoissaan esittänyt valitusten hylkäämistä.

Valittajat ovat antaneet vastaselitykset.

Aluehallitus on hallinto-oikeuden pyynnöstä toimittanut lisäselvitystä.

Merkitään

Hallinto-oikeus on 3. ja 5.9.2024 antamallaan välipäätöksillä hylännyt valittajien aluehallituksen valituksenalaisiin päätöksiin kohdistuvat täytäntöönpanon kieltämistä koskevat hakemukset.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus jättää tutkimatta esteellisyyttä koskevan valitusperusteen.

Muilta osin hallinto-oikeus on tutkinut asiat ja hylkää valitukset.

Perustelut

Tutkimatta jättäminen

Huuskonen on valituksissaan vain yleisluonteisesti todennut, että toimialuejohtajan 26.4.2024 tekemät viranhaltijapäätökset ovat syntyneet virheellisessä järjestyksessä, koska palvelustrategiaa ja palveluverkkoa koskevien päätösten valmisteluun on osallistunut esteellisiä tulevaisuuslautakunnan ja aluehallituksen jäseniä. Koska valittaja ei ole tarkemmin yksilöinyt päätöksiä, joiden käsittelyssä mahdollinen esteellisyys on syntynyt eikä myöskään nimennyt esteellisiksi katsomiaan henkilöitä,

hallinto-oikeus ei voi näissä oloissa ottaa tutkittavakseen puheena olevaa esteellisyyteen liittyvää valitusperustetta.

Pääasia

Toimialuejohtajan toimivalta

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen vuonna 2024 voimassa olleen hallintosäännön 30 §:n mukaan hyvinvointialueen henkilöstöorganisaatio rakentuu toimialueista ja tehtäväaloista. Toimialueet voivat jakautua edelleen palvelualueisiin, palvelualueet vastuualueisiin ja vastuualueet vastuuyksiköihin. Hallintosäännön 34 §:n mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimialueita johtavat toimialuejohtajat. Toimialuejohtaja muun ohella johtaa toimialueensa toimintaa ja vastaa sen toiminnasta ja taloudesta sekä päättää vastuualueen jakaantumisesta vastuuyksikköihin palvelualuejohtajan esityksestä.

Hallintosäännön 34 §:n sanamuoto huomioon ottaen hallinto-oikeus toteaa, että toimialuejohtajan toimivaltaan kuuluu vastuualueen jakaantumisesta vastuuyksiköihin päättäessään myös olemassa olevan vastuuyksikön lakkauttaminen. Toimialuejohtaja ei siten ole valittajien esittämillä perusteilla ylittänyt toimivaltaansa vastuuyksikön lakkauttamista koskevasta asiasta päättäessään. Toimialuejohtajan ja aluehallituksen päätöksissä ei ole myöskään kyse hallintosäännön ja siten päätöksentekoa koskevien delegointien hyväksymisestä.

Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Hyvinvointialueesta annetun lain 29 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. Aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä.

Saman pykälän 2 momentin mukaan osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti:

- 1) järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä asukasraateja;
- 2) selvittämällä asukkaiden ja hyvinvointialueella säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa;
- 3) valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia hyvinvointialueen toimielimiin;
- 4) suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa;
- 5) järjestämällä mahdollisuuksia osallistua hyvinvointialueen talouden suunnitteluun;
- 6) tukemalla asukkaiden sekä järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Toimialuejohtajan päätöksen mukaan hyvinvointialueen asukkaille ja palvelujen käyttäjille on turvattu oikeus osallistua ja vaikuttaa tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisiin toimenpiteisiin, jotka on julkaistu hyvinvointialueen verkkosivuilla 20.2.2024. Yhteistoimintaneuvottelujen aikana on järjestetty viisi paikallista henkilöstö- ja asukastilaisuutta sekä koko hyvinvointialuetta koskeva yleinen verkossa toteutettu interaktiivinen asukastilaisuus. Lisäksi kaikki kuntatilaisuudet on striimattu. Aluehallituksen lausunnoissa on todettu, että asiakkaita ja heidän palvelujaan koskevat päätökset tehdään kullekin asiakkaalle erikseen. Honkalinnan asiakkaita ja heidän omaisiaan on kuultu henkilökohtaisesti yksikön sulkemisen ja jatkohoidon järjestämisen osalta. Omaisiin on otettu yhteyttä keväällä 2024, jolloin on käyty läpi vaihtoehtoja ja asumispaikkatoiveita. Lisäksi 25.3.2024 Reisjärvellä on järjestetty erillinen asukastilaisuus suunnitelluista muutoksista alueella, ja omaisille on järjestetty tilaisuus 22.5.2024. Yksilöllisistä jatkohoitoratkaisuista on sovittu ennen uuden palvelupäätöksen tekemistä. Asiakkaille ja heidän omaisilleen on selvitetty erilaiset palveluvaihtoehdot ja niiden vaikutukset. Jokaiselle asiakkaalle laaditaan yhdessä asiakkaan ja hänen omaisensa tai läheisensä kanssa yksilöllinen asiakassuunnitelma, jonka mukaisesti asiakkaan yksilöllistä hoitoa ja huolenpitoa toteutetaan. Edelleen lausunnossa on todettu, että vastuuyksikön lakkauttamista koskevassa päätöksenteossa ei ole kyse asiakaskohtaisesta päätöksenteosta. Asiakkaan palvelusta päätetään erikseen asiakaskohtaisesti, jolloin otetaan kantaa siihen, onko asiakkaalla lainsäädännössä tarkoitettu tarve hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevaan palveluun.

Hallinto-oikeus toteaa, että hyvinvointialueesta annetun lain 29 §:n 2 momentin säännös ei merkitse sitä, että hyvinvointialueella olisi velvollisuus hyödyntää kaikkia mainitun säännöksen mukaisia hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumista ja vaikuttamista edistäviä keinoja ennen päätöksentekoa. Hyvinvointialue voi sille kuuluvan harkintavaltansa nojalla päättää, millä keinoin se toteuttaa edellä mainituissa säännöksissä hyvinvointialueen asukkaille ja palvelujen käyttäjille asetettuja oikeuksia. Saadun selvityksen perusteella hyvinvointialue on selvittänyt hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen Honkalinnan yksikön lakkauttamista koskevaa päätöksentekoa järjestämällä tilaisuuksia asukkaille ja heidän omaisilleen. Lisäksi tiedonsaannin kannalta keskeiset asiakirjat ovat olleet nähtävillä hyvinvointialueen verkkosivustolla. Edellä lausuttu huomioon ottaen Honkalinnan yksikön lakkauttamista koskevassa päätöksenteossa ei ole menetelty hyvinvointialueesta annetun lain 29 §:n vastaisesti. Lisäksi hallinto-oikeus toteaa, että nyt kysymyksessä olevissa yksiköiden lakkauttamista koskevissa päätöksissä ei ole ollut kysymys yksilöpäätöksistä vaan palvelun tarve arvioidaan erikseen yksilötasolla. Toimialuejohtajan ja aluehallituksen päätöksiä ei siten ole pidettävä valittajien näiltä osin esittämällä perusteilla lainvastaisena.

Järjestämislain vastaisuus ja yhdenvertainen kohtelu

Järjestämislain 4 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueen on suunniteltava ja toteutettava sosiaali- ja terveydenhuolto sisällöltään, laajuudeltaan ja

laadultaan sellaisena kuin asiakkaiden tarve edellyttää. Asiakkaan yksilöllisestä palvelutarpeen ja hoidon tarpeen arvioinnista säädetään erikseen. Palvelut on toteutettava yhdenvertaisesti, yhteen sovitettuina palvelukokonaisuuksina sekä hyvinvointialueen väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita. Palveluja voidaan koota hyvinvointialueen alueella suurempiin kokonaisuuksiin silloin, kun palvelujen saatavuus ja laadun turvaaminen edellyttävät erityisosaamista tai kalliita investointeja tai kun palvelujen tarkoituksenmukainen, kustannusvaikuttava ja tehokas toteuttaminen edellyttävät sitä. Pykälän 2 momentin mukaan hyvinvointialueen on turvattava järjestämisvastuullaan olevien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen esteettömyys ja saavutettavuus.

Toimialuejohtajan päätöksissä on tuotu esille, että Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialuestrategia sisältäen palvelustrategian on hyväksytty aluevaltuustossa 2.5.2022 (§ 77). Aluevaltuuston 17.10.2022 (§ 120) hyväksymä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden palvelujen järjestämissuunnitelma pohjautuu hyvinvointialuestrategiaan ja siihen sisältyvän palvelustrategian linjauksiin. Järjestämissuunnitelmassa on linjattu tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystaloukselle vuosille 2023–2025. Uudet rakenteet mahdollistavat paremmin henkilöstön riittävyyden, osaamisen ja hyvinvoinnin ja koko alueella parhaiden käytäntöjen hyödyntämisen. Uudistamisen avulla vastataan paremmin myös lainsäädännön muutoksiin sekä saatuun valtion rahoitukseen ja rahoituksen riittävyyden turvaamiseen. Järjestämissuunnitelmaa on päivitetty aluevaltuuston 20.11.2023 (§ 187) hyväksymällä tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmalla. Järjestämissuunnitelman keskeinen tavoite on resurssien kohdentaminen hyvinvointialueen perustason palvelujen vahvistamiseen etupainotteisesti vuonna 2023. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman tavoitteena on uudistaa rakenteita ja toimintamalleja siten, että alueen asukkaille ja muille sidosryhmille voidaan tarjota vaikuttavia palveluja, turvataan riittävä henkilöstö ja parannetaan talouden kantokykyä.

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmassa on linjattu, että ympärivuorokautinen hoito järjestetään turvallisesti ja että järjestämissuunnitelman mukaisesti aloitettua kotiin annettavien palveluiden vahvistamista jatketaan muun muassa asiakasohjausta, etäkotihoitoa, kotikuntoutusta, kotisairaalan toimintaa, yhteisöllistä asumista sekä arviointi- ja kuntoutuspaikkoja lisäämällä. Ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyys laskua kuuteen prosenttiin nopeutetaan. Ohjelman mukaan arviointi- ja kuntoutusyksikköpaikkoja lisätään 13 paikkaa, paikkoja keskitetään isompiin yksiköihin ja tavoitepaikkamäärä saavutetaan vuonna 2025.

Toimialuejohtaja on päätöksillään lakkauttanut Oulun eteläisellä palvelualueella Reisjärvellä sijaitsevat ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikkö Honkalinnan sekä arviointi- ja kuntoutusyksikkö Arviidan. Päätösten mukaan Honkalinnan asiakaspaikkamäärä on 20 - 21 paikkaa, joista käytössä on ollut 16. Oulun eteläisellä alueella on vahvistettu kotiin annettavia palveluita ja muutos mahdollistaa vahvistamista edelleen. Kotiin annettavien palvelujen vahvistamista on tehty kotikuntoutuksen, kotisairaalan,

etäkotihoitoon ja kuntoutuspaikkojen lisäämisellä. Ympäri vuorokautista palveluasumista tarvitsevat asiakkaat hoidetaan Oulun eteläisellä alueella ja Reisjärven kunnassa ja lähialueilla sijaitsevilla ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköissä. Honkalinnassa koskevassa päätöksessä on viitattu tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmaan, jonka mukaisesti Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen ikäihmisten ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyys yli 75 vuotta täyttäneistä saavuttaa 6 prosenttia vuonna 2024 nykyisen peittävyyden ollessa 7,5 prosenttia. Oulun eteläisen alueen ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyys on 8,5 prosenttia. Arvioiden yksikössä asiakaspaikkamäärä on ollut 10 - 12. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisesti kuntoutusyksikköpaikkoja keskitetään isompiin yksiköihin. Kuntoutusyksikön palveluja tarvitsevat asiakkaat hoidetaan Oulun eteläisen alueen muissa kuntoutusyksiköissä kuten Haapajärven Pääskysen kuntoutusyksikössä, johon lisätään seitsemän asiakaspaikkaa ja yksiköstä tulee 22-paikkainen kuntoutusyksikkö. Kuntoutusyksikkötoiminnan lisäksi Oulun eteläisellä alueella on mahdollisuus saada kotikuntoutusta. Päätösten mukaan omaishoidon lakisääteisiä ja harkinnanvaraisia vapaita voidaan järjestää Oulun eteläisen alueen yksiköissä.

Aluehallituksen lausuntojen mukaan ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköiden toimintaa yhdistämällä varmistetaan Oulun eteläisen alueen palvelujen saatavuus, turvataan palvelujen laatu sekä saavutetaan toiminnan edellyttämä henkilöstömitoitus. Ympäri vuorokautinen palveluasuminen toteutetaan alueellisena palveluna varmistaen palvelujen saatavuus asuinpaikasta riippumatta. Asiakkaat voivat hakeutua palveluihin myös muulle alueelle lähelle omaisiaan tai muita läheisiään. Tavoitteena on yhdenvertaistaa palveluja koko hyvinvointialueella. Välimatkat alueen toisiin yksiköihin eivät muodostu kohtuuttomiksi. Reisjärven kunnan alueella on edelleen järjestämisvastuun näkökulmasta mahdollisuus saada tarpeen mukaan ympärivuorokautista palveluasumista. Sitä ja yhteisöllistä asumista järjestetään alueellisena palveluna huomioiden, että jokaisessa kunnassa on hyvinvointialueen oma tai yksityisen toiminnan asumispalveluyksikkö. Reisjärven alueella toimii myös yksityinen ympärivuorokautinen palveluasumisyksikkö. Entisen Selänteen kuntayhtymän alueella on yhteensä 7 toimintayksikköä (julkinen ja yksityinen toiminta) ja noin 190 ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkaa.

Lausuntojen mukaan tavoitteena on lisätä arviointi- ja kuntoutusyksikköpaikkoja ja keskittää niitä jatkossa isompiin yksiköihin. Oulun eteläisen alueen toiminta keskittyy jatkossa hyvinvointialueen oman palvelutuotannon neljään isompaan yksikköön Oulaisiin, Ylivieskaan, Haapavedelle ja Haapajärvelle. Keskittämällä saavutetaan toiminnallista etua sekä taloudellista hyötyä. Esimerkiksi Haapajärven ja Reisjärven kuntoutusyksiköiden välimatka on 32 kilometriä. Haapajärven kuntoutusyksikön tilat ovat mahdollistaneet yksikön koon kasvattamisen ja paikkaluvun noston. Arvioida ei ole laitoshoidon yksikkö vaan lyhytaikaista ympärivuorokautista palveluasumista tuottanut yksikkö. Erityisosaamista edellyttävän henkilöstön saatavuudessa on ollut haasteita, mikä on vaikuttanut esimerkiksi saattohoitoon Reisjärvellä. Pienen yksikön haavoittuvuus on

tuonut haasteita yksiköiden ja henkilöstön erityisosaamiseen, jota tarvitaan kuntoutusyksiköissä kuten muissa ikäihmisten palveluissa. Saattohoitoa pyritään antamaan joko potilaan kotona tai mahdollisimman lähellä kotia. Sitä annetaan myös sairaaloissa, palvelukodeissa ja saattohoitokodeissa.

Valituksenalaisen aluehallituksen päätöksen 28.4.2024 (§ 251) mukaan Honkalinnan lakkauttamisen taloudellinen kustannussäästö vuodelle 2024 on 440 000 euroa. Asiakasturvallisuuden ja toiminnan varmistamiseksi Honkalinnan asiakaspaikkamäärää on jouduttu kevään 2024 aikana laskemaan. Henkilöstön saatavuuden haasteet ovat olleet jo aiemmin nähtävillä, erityisesti lomakausina. Yksittäiset lyhyetkin poissaolot ovat tuoneet haasteita lakisääteisen henkilöstömitoituksen saavuttamiseksi.

Hallinto-oikeus toteaa, että toimialuejohtaja ja aluehallitus ovat perustelleet päätöksiään muun ohella resurssien kohdentamista koskevilla tarpeilla, kustannussäästöillä, palvelurakennetta koskevilla uudistuksilla kuten laitoshoidon purkamisella, asiakasturvallisuudella ja henkilöstön saatavuudella sekä palveluiden saatavuudella ja saavutettavuudella. Edellä mainitut seikat huomioon ottaen hallinto-oikeus arvioi, että toimialuejohtaja ja aluehallitus ovat järjestämislain 4 §:n 1 momentin mukaisesti voineet katsoa, että palvelujen tarkoituksenmukainen, kustannusvaikuttava ja tehokas toteutuminen ovat edellyttäneet palvelujen kokoamista alueella suurempiin kokonaisuuksiin.

Hallinto-oikeus toteaa, että järjestämislaissa ei ole määritelty maantieteelliseen etäisyyteen tai matkustamiseen kuluvaan aikaan perustuvia rajoja palvelun saavutettavuudelle Asian arvioinnissa on otettu huomioon hyvinvointialueen maantieteellinen laajuus ja etäisyydet lähimpiin arviointi- ja kuntoutusyksiköihin. Reisjärvelle jää ainakin yksi ympärivuorokautista palveluasumista tarjoava yksikkö ja Eteläisellä palvelualueella on myös muita ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköitä, minkä lisäksi asiakkaille annetaan palveluja kotiin ja muita tukipalveluja. Edellä todetut seikat huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoo, että nyt kyseessä olevien vastuuyksiköiden lakkauttamista ei voida pitää järjestämislain 4 §:n 2 momentissa säädetyn saavutettavuuden vaatimuksen vastaisena. Valittajien esittämien valitusperusteiden johdosta ei voida myöskään todeta, että Reisjärven kuntalaiset olisivat toimialuejohtajan ja aluehallituksen päätösten johdosta perustuslain 6 §:n vastaisesti epäyhdenvertaisessa asemassa hyvinvointialueen muilla paikkakunnilla asuviin asukkaasiin nähden tai että päätökset olisivat järjestämislain 4 §:n 1 momentissa säädetyn yhdenvertaisuuden vaatimuksen vastaisia.

Johtopäätös

Päätökset eivät ole valituksissa esitetyillä perusteilla lainvastaisia. Näin ollen päätösten kumoamiseen ei ole syytä.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Laki hyvinvointialueesta 7 § ja 140 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 81 § 2 mom 7 k
Sosiaalihuoltolaki 4 § 1 mom

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Selostus valitusluvan myöntämisen edellytyksistä ja hakumenettelystä on liitteenä (Aluevalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Anna-Kaisa Marski, Henri Matinolli ja Elisa Hämäläinen.

Esittelevä jäsen Elisa Hämäläinen

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Sari Huuskonen, sähköpostitse
	Oikeudenkäyntimaksu 270 euroa
	Reisjärven kunta, asiointipalvelun kautta, tavallinen sähköinen tiedoksianto
	Oikeudenkäyntimaksu 270 euroa
Jäljennös maksutta	Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus, sähköpostitse
	Päätöksestä on viipymättä julkaistava ilmoitus hyvinvointialueesta annetun lain 147 §:ssä säädetyllä tavalla, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Oikeudenkäyntimaksun peruste

Tuomioistuinmaksulaki

Oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021)

Ohje oikeudenkäyntimaksua koskevan oikaisuvaatimuksen tekemiselle

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä päätöksen esittelijältä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimus toimitetaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Osoite: PL 189 (Torikatu 34-40), 90101 OULU

Puhelin: 029 56 42800 **Telekopio:** 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>